

Paikkatietoasiain neuvottelukunnan toimikauden 2022-2025 4. kokous

Aika: keskiviikko 30.8.2023 klo 9-11
Paikka: Teams

Tiedotusasia (T)
Keskusteluasia (K)
Päätösasia (P)

Osallistujat:

Puheenjohtaja

Antti Vertanen, maa- ja metsätalousministeriö

Neuvottelukunnan jäsenet

Aalto Sami, valtiovarainministeriö
Dag Ari-Pekka, sisäministeriö
Degerman Ruusa, ympäristöministeriö
Havumäki Hanna, puolustusministeriö
Kahra Antti, Geologian tutkimuskeskus
Karjalainen Mika, maa- ja metsätalousministeriö
Kostamo Miika, GeoForum ry
Käyhkö Nina, Turun yliopisto, FIUGINET:n edustajana
Laaksonen Heli, Maanmittauslaitos
Laine Yki, Suomen ympäristökeskus
Lassila Laura, liikenne- ja viestintäministeriö
Pesu Matti, Väylävirasto
Reini Jari, Maanmittauslaitos
Riihisaari Tarja, Ilmatieteen laitos
Salonen Teemu, Porin kaupunki, kuntien ja Kuntaliiton nimeämänä
Tammisto Rina, Tilastokeskus
Tenhunen Petri, Digi- ja väestötietovirasto
von Wehrt Mike, FLIC:in edustaja

Kutsutut asiantuntijat

Olli-Pekka Rissanen, valtiovarainministeriö, asiakohdassa 6

Poissa

Grönholm Marko, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, sosiaali- ja terveysministeriön nimeämä
Tolonen Satu, työ- ja elinkeinoministeriö

Sihteeri

Hanna Horppila, Maanmittauslaitos

1. Kokouksen avaaminen ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja toivotti osallistujat tervetulleiksi ja kertoi henkilövaihdoksista. Valtiovarainministeriön uusi edustaja Sami Aalto esittäytyi.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen [pöytäkirja](#) tällä Tilastokeskukselta tulleella täydennyksellä: ”Rina Tamisto Tilastokeskuksesta kertoi, että tilastolain uudistus muutti Tilastokeskuksen toimintaa siten, että uuden lain myötä Tilastokeskus pystyy vastaanottamaan ja välittämään myös muita tietoja, kuin tilastotuotantoa varten kerättyjä tietoja. Tämä mahdollistaa mm. Tutkijapalveluiden ja Datahuoneen yhteydessä vahvan toimimismahdollisuuden.”

3. Tour-de-table

Puheenjohtaja Antti Vertanen käynnisti kierroksen taustoittamalla valtiotason hankkeita ja ottamalla mm. esiin digikompassin tärkeänä viitekehysenä.

Teemu Salonen Porin kaupungilta sanoi, että kunnilla on tarve päästä mukaan lainsäädäntötyöhön. Hän toi esiin, että kehittämistä tehdään usein hankkeiden keinoin ja kysyi, onko se tehokkain tapa. Salonen puhui myös työvoiman saatavuuden haasteista, jossa on maantieteellisistä vaihtelua, ja kysyi koulutuksen tilanteesta.

Ruusa Degerman ympäristöministeriöstä kertoi, että [Ryhti-hankkeessa](#) haku [kumppanitestaukseen](#) päättyy elokuun lopussa. Seuraava Ryhti-info on 27.9. Ympäristöministeriö valmistelee parhaillaan tietomallimuotoista kaavoitusta ja tonttijakoa koskevia asetuksia ([KATJA-hanke](#)). Kaavoituksen digiasetukseen liittyvä [kysely](#) on avoinna Otakantaa.fi-palvelussa 15.9. asti. Tavoiteaikatauluna on, että asetusluonnosten varsinainen lausuntokierros olisi loka-marraskuun aikana.

Sami Aalto valtiovarainministeriöstä kertoi uudesta, poikkihallinnollisesta työryhmästä, jonka tehtävänä on laatia paikkatietoja koskeva kansallinen riskiarvio ja toimintamalli paikkatietojen käsittelyyn. Ni-meämispyynnöt lähtivät kesäkuussa ja työskentely alkaa syyskuussa.

Hanna Havumäki puolustusministeriöstä kertoi, että puolustushallinto ja puolustusministeriö ovat laatimassa sisäisen paikkatietoselvityksen puolustusvoimien kohteiden riskeistä ja mahdollista korjaustoimenpiteistä. Työn alla on myös Nato-jäsenyyteen liittyviä sopimuksia.

Flicin edustaja Mike von Wehrt kertoi, että rakentamisen seisahtuminen alkaa näkyä, mutta toistaiseksi jäsenyrityksillä on riittänyt töitä. Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä työllistää niitä yrityksiä, joilla on palveluita kunnille.

4. Geospatial Challenge camp (T/K)

Paikkatietotutkimuksen professori Niina Käyhkö Turun yliopistosta kertoi Geoportin ja Location Innovation Hub -hankkeen yhteisestä [Geospatial Challenge campista](#). Sen tavoitteena on, että nuoret tutkijat ja opintojensa loppuvaiheessa olevat luovat yhdessä digitaalisia ja sosiaalisia innovaatioita liittyen terveyden ja hyvinvoinnin haasteisiin, yhteen LIH:n neljästä kokonaisuudesta. He työskentelevät poikkiteollisissa ryhmissä ja tekevät yhteistyötä mentoreiden ja sidosryhmien kanssa.

Geospatial Challenge camp kestää 10 viikkoa. Se alkaa 25.9. julkisella kick off -tilaisuudella ja päättyy 1.12. pichaukseen, jossa osallistujat esittelevät tuloksia.

Nyt syyskuun alussa etsitään kumppaneita, joilla on tarjota todellisia haasteita, tarpeita dataratkaisuille ja joita kiinnostaa, mitä osallistujat saavat irti paikkatietoteknologian, teholaskennan ja tekoälyn avulla. On paljon tarpeita, joissa ei ole tunnistettu paikkatiedon mahdollisuuksia. Kiinnostuneet voivat ottaa yhteyttä Niina Käyhköön tai [verkkosivujen](#) kautta. Tässä vaiheessa ei tarvita rahallisia sponsoreita.

Keskusteltiin tilastoaineistojen käytöstä ja todettiin, että tilastojen ja paikkatietojen yhteyden parantaminen on hanke, jonka olisi hyvä näkyä digikompassissa.

5. GeoForum ry:n kuulumiset (T/K)

GeoForum ry:n toiminnanjohtaja Miika Kostamo kertoi hankkeista ja tapahtumista, joissa GeoForum on aktiivinen. Suurin ponnistus on 30.10.—31.10. pidettävä paikkatietoalan tapahtuma [GeoForum Summit 2023](#), jossa on näytteilleasettajia, työpajoja ja seminaareja. [GI Norden webinaari Metaverse in Urban Innovations](#) on 22.11.2023.

Kostamo kertoi, että laserkeilauksien tilaajaohjeen tekeminen edistyy suunnitellusti. Location Innovation Hub -hankkeessa on tulossa tapahtumia syksyn aikana. RAVA3Pro-hankkeen työpaketin työpajat on pidetty ja tulokset julkaistaan ennen hankkeen päättymistä lokakuussa.

GeoForum voi järjestää tapahtumia Urban3-tilassa Kampissa ja verkossa. Aiheita voi ehdottaa miika.kostamo@geoforum.fi.

6. Ajankohtaista arvokkaiden tietoaaineistojen täytäntöönpanosta

Olli-Pekka Rissanen valtiovarainministeriöstä sanoi, että vanha PSI-direktiivi ja uusi Avoimen datan direktiivi on annettu EU:n sisämarkkinasäädösten pohjalta. Tavoitteena on, että EU-maiden tasolla tietyt aineistot ovat saatavilla yhtenäisessä muodossa, jotta niiden pohjalta on mahdollista käynnistää liike- ja muuta toimintaa. EU-komissiolla on toimivalta antaa toinen täytäntöönpanoasetus tämän tammikuussa 2023 voimaan tullut arvokkaiden tietoaaineistojen täytäntöönpanoasetuksen lisäksi.

Valtiovarainministeriö on perustanut kansallista toimeenpanoa varten kaksi ryhmää: lainsäädäntöryhmään kuuluu lähinnä ministeriöiden edustajia ja koordinaatiotyöryhmään tiedontuottajia. Lainsäädäntöryhmä valmistelee valtioneuvoston asetusta, joka tulee koskemaan tiettyjä Patentti- ja rekisterihallituksen aineistoja. Niiden osalta käytetään siirtymäaikaa maksuttomuudessa.

Rissanen näytti valtiovarainministeriön laatimaa seurantataulukkoa, johon koordinaatiotyöryhmään kuuluvat organisaatiot ovat lisänneet tiedot arvokkaiden tietoaaineistojen täytäntöönpanoon kuuluvista aineistoistaan. Kaikkiin liittyy jokin direktiivi, joka on mainittu ko. taulukossa. Muutamien tietojen kohdalla on vielä puutteita. Kaavoitus on tunnistettu haasteelliseksi, sillä keskitettyä ratkaisua ei ole saatavilla vielä vuosiin. Valtiovarainministeriö järjestää 7.9. [kunnille suunnatun tilaisuuden](#).

Rissanen sanoi, että lähtökohta on sama kuin INSPIREssä eli ei synny velvoitetta perustaa uusia tietovarantoja. Kun tieto on olemassa, se tulee tuoda maksutta tarjolle avoimien rajapintojen kautta. Ensimmäinen raportointi koittaa kesäkuussa 2024.

Keskusteltiin mm. tietosuojasta ja European Digital Infrastructure Consortiumista ([EDIC](#)).

7. INSPIRE-toimeenpano

Jari Reini Maanmittauslaitoksesta kertoi INSPIRE 2023 konferenssista "Green data for all", joka pidetään Brysselissä 28.-29.11.2023. Seuraava MIG-kokous on heti konferenssin jälkeen 30.11.2023.

Reini suositteli lukemaan JRC:n (Joint Research Center) julkaisun [Beyond INSPIRE. Perspectives on the legal foundation of the European Green Deal Data Space](#). Hän näytti siitä kaavion, jossa on kuvattu vaihtoehtoja eurooppalaisen vihreän kehityksen ohjelman data-avaruuden perustamiseksi.

8. Muut asiat

Ei muita asioita.

9. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään 22.11.2023 klo 9-11. Vuoden ensimmäisen kokouksen ajankohdaksi sovittiin 31.1.2024 klo 9-11.